

СЕКРЕТАРІАТ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298 7033 Код ЄДРПОУ 21661556

_____. _____. 20__ № _____

На № _____ від _____. _____. 20__

Комісія з журналістської етики

вул. Хрещатик, 27-А, м. Київ, 01001
cje.info@gmail.com

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) відповідно до статті 101 Конституції України та статті 1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є, серед іншого, запобігання будь-яким формам дискримінації щодо реалізації людиною своїх прав і свобод та додержання принципу недискримінації в різних сферах суспільних відносин.

На адресу Уповноваженого надійшло звернення Міжнародної благодійної організації «Ромський жіночий фонд «Чіріклі» щодо оприлюднення на сайтах інформаційних агентств «Дніпровська Панорама» та «gogod.dp.ua» повідомлень¹, які містять ознаки поширення мови ворожнечі стосовно представників ромської національної спільноти.

Зазначення етнічного походження ймовірного правопорушника є проявом мови ворожнечі – відтворюванням негативних стереотипів та формуванням ксенофобних настроїв щодо ромської національної спільноти.

Такі дії є неприпустимими, адже сприяють закріпленню упередженого ставлення до зазначеної категорії осіб, створюють негативний образ всієї етнічної спільноти та можуть призводити до посилення їх стигматизації та дискримінації в суспільстві.

У статті 24 Конституції України, статті 7 Загальної декларації прав людини, статті 14 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод і Протоколі № 12 до цієї Конвенції встановлена заборона дискримінації за будь-якою ознакою, а також передбачено обов'язок держави вживати всіх можливих заходів для запобігання та протидії цьому явищу.

Дискримінація відповідно до пункту другого частини першої статті 1 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» – це ситуація,

¹ <https://dnpr.com.ua/post/eto-provokaciya-v-dnepre-prokommentirovali-incident-kogda-musorovoz-naehal-na-kolyasku>

за якої особа та/або група осіб за їх ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій цим Законом, крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними.

Однією із форм дискримінації є утиск – небажана для особи та/або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їх людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери.

Відповідно до статті 15 Кодексу етики українського журналіста ніхто не може бути дискримінований через свої стать, мову, расу, релігію, національне, регіональне чи соціальне походження або політичні уподобання. Вказувати на відповідні ознаки особи (групи людей) слід лише у випадках, коли ця інформація є неодмінною складовою матеріалу.

Відеоматеріал, розміщений на сайті, не дозволяє ідентифікувати осіб, натомість у інформаційних повідомленнях висловлено припущення щодо їхнього етнічного походження, що демонструє упереджене ставлення до представників конкретної національної спільноти.

Відповідно до статті 28 Закону України «Про інформацію» інформація не може бути використана для розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини.

З огляду на зазначене, враховуючи, що завданням Комісії з журналістської етики є, серед іншого, сприяння дотриманню професійних етичних стандартів в українських медіа, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 17, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», статтею 10 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», просимо розглянути вказану у листі ситуацію та вжити заходів реагування в межах компетенції.

Про результати розгляду та прийняті рішення просимо поінформувати Уповноваженого у встановлений законодавством термін.

**Директор Департаменту
моніторингу рівних прав і свобод**

Валентина ОСАДЧА

